У пошані до піонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
Тел. з Ню Йорку:
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVIII. Ч. 178. TWO SECTIONS (SECTION I) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 25-го ВЕРЕСНЯ (SEPTEMBER) 1971 No. 178. VOL. LXXVIII

— КОРОТКІ ВІСТИ —

П'ятниця, 24 вересня 1971

В АМЕРИЦІ

КОМІСІЯ ШЛЯХІВ І ЗАСОБІВ ПАЛАТИ РЕПРЕЗЕНТАНТІВ схвалила законопроєкт, за яким від індивідуального оподаткування будуть звільнені не 650 долярів, як дотепер, а 675 долярів ще 1971 року. Внаслідок цього зменшаться впливи до державної скарбниці на 3 більйони долярів. Деякі зменшення податків будуть також для бізнесу, хоча не такі великі, як того сподівалася адміністрація президента Ніксона.

ДЕПАРТАМЕНТ ПРАЦІ У ВАШИНГТОНІ ПОВІДОМИВ, що в серпні місяці загальні ціни на речі й продукти в ЗСА підвищились на три десятих відсотка. У звіті зазначено, що в ньому ще не враховано всіх наслідків „замороження" цін, яке офіційно розпочалося з 15 серпня.

ЗАМІСТЬ ЗАБОРОНЕНОГО ХЕМІКАЛІЮ „ДДТ", широко вживаного в боротьбі проти польових шкідників, гусені в садах тощо, індустрія почала випускати новий продукт під назвою „ПСБ". Тепер деякі медичні кола побоюються, що „ПСБ" може ще гірше затруювати землю й продукти, ніж „ДДТ". Хоча ще немає точно перевірених доказів, але знаходять все більші й більші дози тієї отрути в харчових продуктах. „ПСБ" — це безкольорова рідина, яка не має ніякого запаху.

ГУБЕРНАТОР НЮЙОРКСЬКОГО СТЕЙТУ НЕЛСОН РОКЕФЕЛЛЕР запропонував випустити в тому стейті спеціяльні „транспортові бонди". Якщо населення стейту проголосує за той проєкт, то з допомогою „бондів" має бути зібраних 2,5 більйона долярів, які уможливлять збереження дотеперішньої проїздної ціни на міських „сабвеях" та залізницях.

ТАЄМНІ АГЕНТИ ЗААРЕШТУВАЛИ ДВОХ ЧЛЕНІВ Жидівської Ліґи Оборони у Вашингтоні, а 25 осіб, членів тієї Ліґи, розігнали, коли вони провадили чергову антисовєтську демонстрацію перед совєтським посольством.

ГОЛОВА КОНҐРЕСОВОЇ КОМІСІ В СПРАВАХ АРМІЇ Едвард Герберт повідомив про заплановане будівництво Військово - медичної Академії ЗСА. Будівля академії мала б міститись поблизу Вашинґтону, на віддалі яких 25 миль, і коштувала б круґло 100 мільйонів долярів.

У НЮ БРОНСВІКУ, НЮ ДЖЕРЗІ, ВАНДАЛИ ЗАБИЛИ багато тварин у маленькому дитячому зоопарку, що нагадував ферму. Вони повбивали свинок, курей, індиків, голубів, кроликів, повиколювали їм очі тощо. Один із працівників сказав, що „ми живемо серед хворої спільноти, де навіть діти хворі" — інакше він не міг пояснити таких диких вчинків. Поліція розшукує винних. Подібне було сталося в Ґаррісоні, Н. И., і поліція тоді заарештувала трьох неповнолітніх за тортурування тварин і птахів. Всі троє виявилися дітьми місцевих поліцаїв...

У СОЛК ЛЕЙК СИТІ СТАЛАСЬ ПОЖЕЖА, під час якої батькові вдалося щасливо винести трирічного сина Джеффі на подвір'я. Побачивши, що з ними немає їхньої кішки і собаки, хлопчик кинувся у вогонь, щоб їх рятувати — і загинув.

У СВІТІ

РОЗМОВИ ОРО БЕРЛІН ЗАСТРЯГЛИ знову на мертвій точці: представник Західньої Німеччини Еґон Бар вернувся із своїми делеґатами з Східнього Берліну після безплідної 30-хвилинної розмови з представником Східньої Німеччини Міхаелем Колем, коли той наполягав, що східньо - німецький уряд мусить переговорювати окремо з Західньою Німеччиною та окремо із Західнім Берліном про комунікацію і що Східня Німеччина не визнає перекладу на німецьку мову договору про Берлін 4-ох амбасадорів з 3-го вересня ц. р., що його зладжено неґайно на конференції амбасадорів. Амбасадор ЗСА у Західній Німеччині Кеннет Раш різко натаврував дволичність німецьких комуністів.

У ФРАНЦІЇ СТАЛАСЯ траґічна подія, подібна до траґедії в американській в'язниці в Аттика в стейті Ню Йорку. Коли у в'язниці в Клерво за 100 миль від Парижу прибули на лікарські оглядини до в'язничної амбуляторії двох в'язнів, вони раптом витягли кинджали, схопили сторожа, що привів їх і медсестру й забарикадували двері. Телефонічно вони зажадали, щоб їм дали скорострілі і револьвери та авто, яким вони могли б втекти. Міністер справедливости Рене Плевен заборонив давати в'язням зброї і наказав вжити силу і впродовж одної хвилини поліція вдерлася до кімнати та схопила в'язнів. Проте в'язні встигли вбити обох закладників, перерізавши їм горла.

ЛОНДОН БУВ впродовж чотирьох днів без газет внаслідку страйку друкарів. Після того, як між ними й видавцями прийшло до порозуміння — заповіджено відновлення появи газети на п'ятницю 24 вересня.

МІЖ БРИТАНІЄЮ І МАЛЬТОЮ ПРИЙШЛО до згоди в справі дальшого користування Атлантійським Союзом (НАТО) і Британією морсько - ледунською базою на Мальті. Новий прем'єр Мальти „лівий" Дом Мінтоф домагався, щоб Британія платила за винаєм тієї бази 72 мільйони долярів річно, замість давніх 12 мільйонів „комірного" і 11 мільйонів дол. позики. За новою умовою НАТО і Британія платитимуть 22.800.000 дол. річно, а різні членські держави НАТО обіцяли дати від себе економічну допомогу Мальті.

В'ЄТНАМСЬКІ КОМУНІСТИ ЗАЯВИЛИ, що вони збойкотують призначене на 24 вересня ц. р. 130-те з черги засідання Паризької конференції про В'єтнам — на знак протесту проти бомбардування комуністичних становищ в південній частині так званої здемілітаризованої смуги між Південним і Північним В'єтнамом, де комуністи зосереджують свої сили. Комуністи заявили, що вони прийдуть на засідання щойно 7 жовтня ц. р.

КОМАНДИР ЗБРОЙНИХ СИЛ НАТО ГЕН. ЕНДРЮ ҐУДПЕСТЕР ПЕРЕСТЕРІГ проти поменшування збройної сили НАТО односторонньо, коли існує можливість, що редукція збройних сил у Середущій Европі прийде на основі порозуміння з Совєтами на проєктованій паневропейській конференції безпеки. Ген. Ґудпестер промовляв на Асамблеї Атлантійського Союзу, яка засідає тепер у Лондоні. Це парляментарні представники 15-ох членських держав НАТО, які вислухують звітів і висловлюють свої опінії.

През. Ніксон заявив, що контроля цін і заробітних платень триватиме й далі після їх замороження

Дітройт. — Виступаючи тут у четвер 23-го вересня ц. р. на зібранні Економічного Клюбу, що в ньому брало участь яких 5 000 осіб, през. Ніксон заявив, що також і в другій фазі його нової економічної політики будуть обов'язувати деякі обмеження в ділянці цін і заробітних платень, що вони охоплюватимуть всю економіку країни і триватимуть до невизначеного покищо речення. Досі із заяв през. Р. Ніксона й інших членів його уряду виходило, що контроля цін і заробітних платень після закінчення періоду замороження, тобто після 13 листопада ц. р., буде тільки частинною і що вона буде стосуватися тільки більших індустрійних підприємств. У своїй четверговій промові през. Ніксон підтвердив, що Уряд справді буде концентрувати свою увагу на великій індустрії, але встановлені на той час обмеження будуть охоплювати все громадське життя. В дальшому Президент заявив, що Уряд буде підтримувати субсидіями американську індустрію, що допомогти їй конкурувати більш успішно на чужоземних ринках і що він виключає потребу встановлення в цій другій фазі нової економічної програми контролі над прибутками корпорацій. Водночас із цим през. Ніксон подав до відома, що плян його подорожі до комуністичного Китаю може бути змінений у зв'язку із теперішньою непевною ситуацією в тій країні. Під час промови през. Ніксона яких 400 осіб демонстрували на вулицях проти актуальної політики Уряду.

Суддя Найвищого Суду Джон М. Гарлан відходить із свого становища

Вашингтон. — Згідно з повідомленням з Білого Дому, суддя Найвищого Суду 72-літній Джон М. Гарлан, адвокат за фахом, що був найменований на це становище тому 16 років ще президентом Двайтом Айзенгавером, переслав президентові Ричардові Ніксонові листа з проханням прийняти його резиґнацію. Написав цього листа Гарлан із шпиталю, де він перебуває, хворіючи на рака кости. Рішення Гарлана зрезиґнувати із свого посту в Найвищому Суді прийшло всього шість днів після повідомлення про вихід із його складу також іншого члена цього суду Гюґо Л. Блека. З резиґнацією цих двох суддів президент Ніксон матиме можливість поновити склад Найвищого Суду, призначаючи до нього нових юристів, які можуть в основному змінити світоглядовий характер цієї найвищої судової установи у ЗСА. Кандидатів на опорожнені місця покищо не названо, але пресовий секретар Білого Дому Роналд Л. Зіґлер подав до відома, що ці кандидати будуть призначені Президентом дуже скоро, вже в найближчому часі і що президент Ніксон братиме до уваги осіб, які відповідають його поглядам на побудову й дотримування Конституції. В урядових колах не виключають призначення в кандидати на опорожнені місця в Найвищому Суді також однієї жінки. Про таку можливість згадував президент Ніксон під час своєї четвергової промови в Дітройті, заявляючи, що він передав Генеральному прокураторові Джонові Н. Мічеллові інструкцію брати до уваги у підборі кандидатів також жінок.

Спіро Еґню заатакував чотирьох демократичних кандидатів на президента

Вашингтон, Д. К. — Віце-президент Спіро Еґню виступив проти чотирьох кандидатів-демократів на наступні президентські вибори, атакуючи їх особливо за те, що вони виступають за скорочення бюджету на оборону. Таке їхнє наставлення до справ оборони країни. Спіро Еню назвав безвідповідальним. Віце - президент вперше за останні місяці вичислив поіменно, кого він має на думці: сенатора Джорджа МекҐоверна з Півд. Дакоти, сенатора Едмунда Москі з Мейну, сенатора Едварда Кеннеді з Массачузетсу і сенатора Ґюберта Гомфрі з Міннесоти. „Всі ці панове є добрими громадянами", сказав віце-президент, засуджуючи їх водночас за легковажне наставлення щодо оборони ЗСА. „Ми будемо поборювати тих, які хотіли б послабити нас у Конґресі і серед народу". С. Еґню сказав у тій промові, призначеній для об'єднання контракторів, котрі працюють для оборони, що названі вгорі демократичні кандидати на президентські вибори „у своїм бажанні закінчити війну й зменшити видатки на оборону співзвучні з тим, чого добивається провідник комуністичної партії ЗСА Гус Голл". Віце-президент покликувався на заяву колишнього керівника Комісії в справах збросння при Палаті Репрезентантів, уже покійного Менделя Ріверса, який твердив, що „рішення про бюджет на оборону повинні базуватись на простому факті безпеки країни, і ні на чому іншому".

У Мехіко зформувалось протиурядове ліве угруповання

Мехіко Ситі. — Проти „політичної монополії" урядової Інституційної Революційної партії виступила новоформована група з лівих діячів, письменників і представників робітничого проводу. Країною від 1929 року керує Інституційна Революційна партія, яка посунує в собі різні елементи — від досить лівих до крайнє правих. До нового угрупування ввійшли письменники-лівакі Карльос Фуентес і Октавіо Паз. Провідники нової лівої коаліції вимагають „трансформування сучасної політичної системи" в Мехіко. Новостворена група неґодавно бі мала поповнення, бо з в'язниць було випущено деяких лівих провідних діячів. Ліве угрупування домагається націоналізації банків і головної індустрії, контролі над закордонними капіталовкладами, „закінчення мехіканської залежности від ЗСА".

ЗСА і СССР перенесли знову наради про роззброєння до Відня

Гельсінкі. — Американсько-совєтські засекречені наради про обмеження переґонів в атомовому зброєнні, у своїй 5-ій з черги стадії велися від 8-го липня в Гельсінках у Фінляндії, закінчились 23 квітня, при чому рішено продовжувати їх від половини листопада знову у Відні в Австрії. За прийнятим принципом, офіційно не подано ніяких відомостей про хід і вислід дотеперішніх вже дворічних нарад, а-ле преса твердить, що йдеться передусім про протиракетні ракети і що зроблено в цій справі „певний поступ", проте не осягнено ще остаточного порозуміння. Йдеться про встановлення становищ протиракетної оборони, що їх Совєти започаткували будувати довкола Москви. Прийнято ніби принцип, що кожна сторона може мати для оборони свого найважливішого центру 100 таких оборонних ракет і 300 для дальших трьох місць за своїм вибором. Совєти вибрали Москву, а ЗСА три пункти в стейтах Дакота, Монтана і Міссурі, де переховується найсильніші американські трансокеанські ракети „Мінутмен". Але щодо цього ще ніби нема згоди, як теж нема згоди щодо розмежування офензивної і дефензивної атомової зброї. Совєти мають перевагу над Америкою щодо своїх далекосяжних ракет, зате ЗСА мають перевагу у підводних човнах з атомовими ракетами. Велика розбіжність думок існує щодо американських баз у Західній Европі: Совєти вважають їх за бази офензивної зброї, Америка дефензивної. Але ніби наради і „якись" поступ в тих нарадах і „якесь" порозуміння є вірогідне.

Франція проти поступок Америки в теперішній монетарній кризі

Париж. — Французький президент Жорж Помпіду заявив на пресовій конференції 23 вересня ц. р. непоступливе становище супроти американських вимог щодо співпраці збоку союзників Америки у переборенні американського дефіциту торговельного і платничого балансів. Правда, Помпіду признав, що проголошені Президентом заходи з 15-го серпня ц. р. зроблені в ім'я засади „добро батьківщини є найвищим законом", призналеж теж, що санування фінансів і цілого господарського життя Америки лежить в інтересі всього світу. Але водночас заявився проти ревальвації — себто підвищення вартости — французького франка і проти 10-відсоткового американського імпортового мита. Помпіду не сказав виразно, але дав зрозуміти, що Франція прагнула б, щоб ЗСА підвищили вартість золота, себто, практично — девальвували долара. Він заявив себе прихильником встановлення нової монетарної системи, базованої знову на золоті, з твердою реляцією кожної валюти до золота. Покищо, заявив Помпіду, внаслідку виступу президента Ніксона в половині серпня ц. р. „міжнародна монетарна система опинилась в руїні". Він перестеріг Америку проти наполягання на дуже швидкій розв'язці і то виключно на базі американських вимог, бо це — казав він — могло б спричинити господарську кризу в різних західніх країнах, що вийшло б на зло також Америці. Французький президент поручав вести „корисні переговори". Від понеділка почнуться у Вашингтоні наради Міжнародного Монетарного Фонду, що його членами є 118 держав світу. Та важлива конференція триватиме цілий тиждень.

Продовжуються вістки про політичні зміни в Комуністичному Китаї

Вашингтон. — Західня преса дальше повна вісток про якісь важливі події, які проходять в Комуністичному Китаї, при чому всю пресу обійшла вістка, наче в Китаї йде пересування військ в сторону совєтського кордону і наче припинено всі відпустки воякам. Але водночас кореспондент „Ґлоб енд Мейл" в Торонто звертає увагу, що на центральній площі в Пекіні проходжувались молоді вояки і один з них позував фотографові в товаристві гарної дівчини. Маси прохожих китайців на вулицях Пекіну та інших великих китайських міст не роблять враження неспокій. Від 6 в тій країні існував неспокій. З другого боку все ще не відомо, чому відкликано велику щорічну параду 1 жовтня ц. р. і чому від початку серпня ц. р. ніде не видно Мао Тсе-тунґа. Польське „Жиціє Варшави" пише про можливість „важливих політичних змін" в Комуністичному Китаї. Йдеться буцім-то про те, чи наступником 77-літнього Мао Тсе-тунґа, який ніби поважно хворий, має бути військовий міністер Лін Піяо, також поважно хворий. В цій ситуації — комбінують газети — на наступника Мао Тсе-тунґа може вивиринути прем'єр Чу Ен-Лай.

Дешевіє перелет літаками до Европи й назад

Ню Йорк. — Щоб пожвавити американський туристичний рух до Европи, головна західньо-німецька летунська компанія „Люфтганза" обнизила ціну квитка з Ню Йорку до Франкфурту і назад до 210 дол. Суперницька німецька летунська компанія „Атлянтіс" знизила ціну за такий сам перелет в обидві сторони до 135 дол. від особи. Припускають, що та конкуренційна війна летунських компаній доведе до дальшого подешевління перелету над Атлантиком до Европи й назад і може дійти до 110 долярів за квиток в обидві сторони. Ціна залежить від пори року та від летіту одинцем чи групою. Обниження ціни спричинила американська економічна скрута, яка значно зменшила число американських туристів до Европи, але та конкуренційна війна летунських компаній може довести деякі з них до банкротства — твердять газети.

Олімпійські ігрища 1980 року — у Москві

Випереджуючи інші країни, СССР сам себе запропонував на країну, де в 1980 році мали б відбутись черґові Олімпійські Ігрища. Московські газети і за ними „республіканські", як „Радянська Україна" з 17 вересня, сповістила, що „одноголосне рішення про рішення виконкому Московської Ради висунути кандидатуру нашої столиці Москви на проведення Олімпійських Ігор 1980 року було підхоплено всіми світовими інформаційними агенціями. Вістка дійшла й до Люксембурґу, де відбувалась Сесія Міжнародного Олімпійського Комітету. Президент МОК Е. Бердедж заявив, що члени Комітету раді цій вістці." Сказано також, що „усі агенції відзначають у своїх повідомленнях, що Москва першою зробила заявку на „Олімпіяду-80". Ту пропозицію Москви вже підтримала Спілка фізичної культури Чехо - Словаччини.

Тихон Тещук, видатний і заслужений громадянин, помер у Філядельфії

Філядельфія. — В середу, 22-го вересня помер тут один із найвидатніших та найбільш заслужених наших громадян, св. п. Тихон Тещук — інформує головний контролер УНСоюзу та голова місцевого Відділу УККА д-р Іван Скальчук. Св. п. Тихон Тещук відомий читачам „Свободи" з багатьох його дописів на громадські теми, зокрема в справах жертвенности на народні цілі. Трапилося, що саме в день його смерти, 22-го вересня, був поміщений в друкованій того дня „Свободі" з датою чергового дня пересланий кілька днів раніше його останній, передсмертний допис: „З мого перебування в шпиталях".

Св. п. Тихон Тещук народився 17-го червня 1895-го року в місцевості Сломаки, Заславського повіту на Волині в Україні та має велику історію своєї праці для рідного народу.. Приїхавши до Америки після другої світової війни та поселившись у Філядельфії, він був у кожному ділянці прикладним, активним громадянином та словом і ділом намагався двигнути свою громаду. Першенство нашої Філядельфійської громади в багатьох ділянках її активности і, зокрема, в її жертвенності на народні цілі, це у великій мірі заслуга св. п. Тихона Тещука. Головним тереном його активности був Український Народний Союз і Український Конґресовий Комітет Америки та інші організації. Довгі роки він був прикладним секретарем 422-го Відділу УНСоюзу, був делеґатом на союзові конвенції, як і делеґатом на Конґреси УККА. У місцевому Відділі УККА він був головою Комітету Українського Народного Фонду і на тому пості був світлим прикладом не тільки для Філядельфійської, але і всіх інших наших громад. Його смерть, що наступила після довгої і важкої недуги, є невіджалуваною і незаступною втратою для громади і народу, що назавжди збережуть його світлу пам'ять.

Панахида за спокій душі св. п. Тихона Тещука буде відправлена цієї неділі, 26-го вересня, о год. 8-ій вечора в похоронному заведенні Насевича у Філядельфії, а похорон відбудеться черґового дня, в понеділок, 27-го вересня о год. 9.30 рано з українського православного катедрального храму св. Володимира у Філядельфії на Український Православний Цвинтар у Бавнд Бруку в Ню Джерзі.

У Ню Йорку 2-3 жовтня відбудуться святкування 50-річчя віднови УАПЦеркви

Ню Йорк. — Заходами Ювілейного Комітету для відзначення 50-річчя відродження Української Автокефальної Православної Церкви в Києві, на Соборі в 1921 році, у Ню Йорку відбудуться дводенні святкування з такою програмою: у суботу 2-го жовтня в катедрі УПЦеркви св. Володимира при 82-й вул. буде відправлена о 6-й вечора Вечірня — править Митрополит Владика Іов, єпископ УПЦеркви у Південній Америці, в сослуженні о. декана прот. Артемія Селепини і духовенства Нюйоркського-Нюджерського Деканату. Співатиме об'єднано хори Катедри св. Володимира і церкви св. Тройці з вулиці Брум на долині міста. У неділю 3-го жовтня відбудуться Богослуження в парафії УАПЦеркви св. Тройці на вулиці Брум, натомість буде спільна соборна Архиєрейська Служба Божа, яку відправлятимуть Митрополит УАПЦ Архиєпископ Мстислав у сослуженні Владики Іова і Владики Ореста, єпископа Західньої Европи й Англії, та всього деканального духовенства. Службу Божу співатиме об'єднані хори під диригуванням проф. В. Завітневича.

Після спільного святкового обіду, що розпочнеться о 1-ій г. дня для всіх присутніх у катедральній залі при 82-й вулиці, надвечір о 5-ій г. в залі Вашингтон Ірвінг гайскул при 17-ій вулиці й Ірвінг плейс розпочнеться для всього українського громадянства святкова академія. В програмі — виступи об'єднаних хорів катедри св. Володимира і церкви св. Тройці з Брум вул. та хору церкви св. Михаїла з Юнкерс, Н. Й., під диригуванням В. Завітневича, і виступ відомого дівочого хору СУМ „Жайворонки", під диригуванням інж. Романа Степаняка.

Видано збірку про молодь Дніпропетровська і „Український Вісник" ч. 4

Ню Йорк. — У видавництві В-вом „Сучасність" Суспільно - Політичній Бібліотеці", як її число 8 (27) і як число 6-е публікованих в цій серії документів, появилася збірка матеріялів, зв'язаних із відомим „Листом творчої молоді Дніпропетровська", що був поширюваний у відписах в Україні й опублікований згодом в українських еміґраційних журналах і газетах. У збірці поданий дословний текст згаданого листа, спрямованого проти посиленої русифікації громадського і культурного життя України й адресованого голові Ради Міністрів УССР В. Щербицькому, секретареві ЦК КПУ Ф. Овчаренкові і секретареві Спілки Письменників України Д. Павличкові. За написання й поширювання цього листа були суджені в січні 1970 року поет Іван Сокульський і студенти Микола Кульчинський та Віктор Савченко. У збірці передруковані також тексти погромницьких статей, що появилися у зв'язку із згаданим процесом

(Закінчення на стор. 3-ій)

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

СВЯТО ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Філядельфія. — Заходами Громадського Комітету 100-ліття Лесі Українки та місцевого Відділу УККА, у неділю 3-го жовтня о 5:30 в залі Ля Саль коледжу відбудеться Вечір, присвячений геніяльній поетці і драматургові Лесі Українці. „Театр у П'ятницю" під мистецьким керівництвом Володимира Шашаровського покаже в його поставі: етюд „Айша і Магомет", драматичну поему „Адвокат Мартіян" та драматичну поему в 4-х картинах „Оджержима". Декорації виконав Орест Слупчинський.

ВИСТАВКА ТВОРІВ Б. БОЖЕМСЬКОГО У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Філядельфія. — Мистецька галерія Джефферсона у Філядельфії розіслала запрошення на прийняття на 3-го жовтня ц. р. год. 4 по пол., на якому відбудеться зустріч приявних із відомим мистцем Богданом Божемським з нагоди його великої виставки у Джефферсон Голл Коммонс при 1020 Локст Ст. Ця виставка буде відкрита від 27 вересня до 15 жовтня ц. р. від 10 ранку до 8 вечора й охоплюватиме около 65 деревориттів у різній оправі і около 25 темпер на дереві.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Передплата: на рік — $18.00, на пів року — $9.50, на 3 місяці — $5.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

За сильну армію

Американські збройні сили формуються і поповнюються від 1948 року на базі так званої системи добірної рекрутації. Законом з 30 червня 1967 р. продовжено цю систему до 30 червня 1971 р. Впродовж наступних 12-ох тижнів не було в Америці закону про рекрутацію і збройні сили поповнювались тільки добровільцями. Ця ненормальна ситуація постала тому, що Конгрес витратив був 7 місяців на дебати, в яких опозиціонери президента Ніксона і пацифісти вимагали сполучити з тим законом клявзулю про відкликання всіх збройних сил з В'єтнаму впродовж означеного короткого терміну, або зовсім скасувати примусову рекрутацію. Президент Ніксон на пресовій конференції 16-го вересня звернув увагу на те, що наявність сильної американської армії є передумовою миру на Півдні Азії й на Близькому Сході, передумовою успіху переговорів з Совєтами про обмеження перегонів в атомовому зброснні. Цей виступ Президента в немалій мірі спричинився до продовження в Сенаті 21 вересня ц. р. закону про рекрутацію на дальших два роки, із скресленням будь-якого певного терміну для відкликання військ із В'єтнаму та з значним підвищенням платні військовикам, щоб заохотити добровільців і уможливити в майбутньому перехід на систему добровільної армії.

Ця перемога президента Ніксона була перемогою здорового глузду і конструктивного патріотизму великої більшости сенаторів. Але сила армії не тільки в її чисельності. „Вашінгтон Пост" вмістив цикл статтей про препогані наслідки, що їх мали на мораль американського війська противоєнні демонстрації в ЗСА, розчарування воєнною кампанією, наркотики, безділля стаціонованих у Німеччині частин, труднощі воєнних ветеранів отримати працю і — очевидно — розкладова ворожа кампанія, яка особливо грає на расових пристрастях. Виявлені факти такі драстичні, що у Конгресі внесено пропозицію перевести переслухання в цій справі.

Але Пентагон свідомий недоліків і старається поповнити здекомплектовані формації, скріпити у війську дисципліну, посилити боротьбу з наркоманією і піднести мораль вояків. Як запевняють високі старшини, „існують труднощі, але нещастя нема", і є всі дані вірити, що збройні сили ЗСА й надалі будуть найпершими у світі і що не буде того, чого найбільше побоюється Ричард Ніксон: щоб не захиталась збройна рівновага у світі і щоб першість щодо збройної сили не перейшла до Совєтів.

Два видання

Навіть тим, хто не читав або мало читав журнал „Лук", було прикро довідатись, що ще одно американське видання припинило своє існування. Адже преса не лише віддзеркалює життя, вона має і свою власну біографію, вона також народжується, живе і вмирає. А кому приємно довідуватись про смерть ,навіть тоді, коли йдеться тільки про газету чи журнал?

Тим часом, з іншого району Американського континенту, з Венесуелі, надійшло інше повідомлення. В ньому також ідеться про пресу. і не про закриття-ліквідацію, а про розріст. Однак, воно не може радувати: „Друкований орган комуністичної партії Венесуелі, газета „Трибуна Популяр" — сказано в повідомленні в західній пресі — почала виходити, як щоденник". А в повідомленні совєтської пресової агенції ТАСС із Венесуелі, надрукованому в московській „Правді" з 16-го вересня, читаємо: „За 23 роки існування газета комуністичної партії Венесуелі пережила важкі роки підпілля, багато разів через фінансові труднощі виходила тільки раз на тиждень". Тепер „Трибуна Популяр" стала щоденною газетою, і сам „керівник партії Ґуставо Мачадо з генеральним секретарем Х. Фарісю і членами Політбюра ЦК КПВенесуелі вийшли на вулиці столиці Каракас, щоб особисто продавати примірники першого числа цього щоденника". Інша річ, чи довго втримається „Трибуна Популяр" в характері щоденника, звідки Мачадо і його червона компанія будуть брати гроші для вирівняння боргів за щоденне видання? Навіть великі комуністичні партії в західніх країнах не встані видавати щоденників, бо мають замало читачів-передплатників.

У наш час видатки на пресу такі великі, що навіть мільйоновий журнал „Лук" їх не витримав. Багато комуністичних газет на Заході закрилися б, коли б не мали субсидій з інших джерел, зокрема з Москви, яка тримає народи СССР у постійній біді, але завжди має гроші для закордонних пропаґаторів.

ПЕРЕД СОБОРОМ УПЦЕРКВИ В ЗСА

ВІД РЕДАКЦІЇ: З уваги на загальне зацікавлення недалеким Собором Української Православної Церкви в ЗСА та проблемами, що будуть предметом розгляду і рішень на цьому Соборі, передруковуємо цю статтю з офіціяльного органу УПЦ в ЗСА, „Українське Православне Слово" з жовтня 1971 р.

14-17 жовтня ц. р. відбудеться в Філядельфії черговий — 7-ий Собор Української Православної Церкви в ЗСА. Згідно з статутом він мав відбутися в жовтні 1970 року. Одначе, на пропозицію покійного Владики Митрополита Іоана, Собор перенесено на 1971-ий рік, щоб одночасно й соборно відзначити 50-ту річницю І Всеукраїнського Собору відродженої Української Автокефальної Церкви, що відбувся 1921 року в Києві. Тоді ж було рішено, щоб під час цьогорічного Собору гідно вшанувати Владику Митрополита Іоана, з нагоди 50-ліття його єпископського служіння, яке сповнювалось теж у жовтні 1971 р. На превеликий жаль, нитка життя Владики перервалася ще в травні цього року.

Смерть Владики Іоана поставила нашу Церкву перед несподіваною к о н ечністю обрання іншого єпископа на осиротіле місце Первоієрарха Церкви. Ця конечність ставить перед великим іспитом, бож не так легко буде визначити на це найвище становище під кожним оглядом достойного кандидата, який до того згодився б добровільно взяти на себе невимовно великий тягар і таку ж відповідальність. Змушувати ж когось служити Церкві на високому становищі, це значить заздалегідь обмежувати с п р оможності людини і зменшувати її відповідальність. Треба пам'ятати, що лише добровільно взятий на себе тягар може бути солодким, а для інших корисним. Тому дай, Боже, щоб наш Собор знайшов достойний і найбільше корисний вихід із цих тяжких обставин.

Другою важливою проблемою, над якою буде змушений застановитись цей Собор, — це справа місця Української Православної Церкви в лоні Вселенського Православія. Як досі наша Церква перебуває одірваною від традиційного центру Вселенського Православія, яким являється Царгородська Патріярхія, що віками була Українській Православній Церкві Церквою - Матір'ю. Щоправда, до перебування в одірваності нашу Церкву змушували, в головній мірі, незалежні від неї обставини. Але, нема де правди діти, в останніх десятиліттях і ми самі подекуди захоплювались нашим відокремленням від Вселенської Патріярхії в Царгороді. Та ще й досі дехто з нас вважає відокремлення Української Православної Церкви за найбільшу чесноту й хизується нею.

Крім того, нам здається, ми аж надто заворожили себе терміном „автокефалія-автокефальний" і ще досі дехто серед нас розуміє цей юридичний термін, як повне відірвання від усіх і всього, та вперто не хоче рахуватися з тим, що мало самим визнати свою Церкву за автокефальну й незалежну у своєму внутрішньомууправлінні й, водночас, демонстративно іґнорувати приписи і традиції в цій справі Вселенської Православної Церкви, до якої ми все ж таки признаємося. Із станом „ні туди, ні сюди, а стіймо й далі набоці" ми мусимо нарешті покінчити, бо обставини, в яких живемо і в яких знайшлася наша Церква поза Україною на сучасному етапі, владно вимагають якнайбільш чіткого нашого ставлення до Царгородської Патріярхії, як найвищого р е п резентанта Вселенського Православія.

Зокрема необачним з нашого боку в цей час було б легковажити заповіджений московським собором у червні цього року наступ на Українську Православну Церкву, яка існує і творчо діє ще тільки у вільному світі. Ми аж ніяк не сміємо приспати себе шепотом тих, які кажуть, що Москва заповіла наступ лише на Митрополію УАПЦеркви, бож, мовляв, у постановах московського собору нема згадки про УГПЦеркву в Канаді або УПЦеркву в ЗСА, а тільки про УАПЦеркву.Ні, це рішучий і, як хоче Москва, останній похід на всю Українську Православну Церкву, без огляду на те, під якою назвою зареєстрована вона у судових актах тієї чи іншої держави у світі.

Українська Православна Церква поза Батьківщиною взагалі, а УПЦерква в ЗСА зокрема, буде спроможна дати гідну відсіч Москві лише і виключно тоді, коли відірветься від позиції „і один у полі воїн" та здобуде собі гідне місце у лоні всього Вселенського Православія, на яке, до речі, Москва веде теж посилений наступ так само, як і на все християнство. Ми вже є свідками дедалі зростаючого конфлікту між Московською патріярхією і Вселенським Православієм, зосібна з його чільним репрезентантом — Царгородською Патріярхією: таки нашою українською Церквою - Матір'ю. Нарешті, вже й самі обставини підказують нам, що надалі ми не маємо жадного права спихати себе на церковному відтинку до ролі якогось загону, які, для прикладу, самопасно існували під час Української Національної Революції, хоч вони й боролись із спільним ворогом нашої нації. Проте, їхня відокремленість у дії знесилювала реґулярну Армію Української Народної Республіки, що врешті й довело до страшної катастрофи.

Здобуття гідного місця в лоні Вселенської Православної Церкви зокрема необхідне нашій Церкві в ЗСА з огляду на безпосередню небезпеку, що постала від часу, коли Москва здобула новий і добре озброєний бастіон, яким стала т. зв. „автокефальна Православна Церква Америки". Наші позиції зміцнить здобуття належного місця для нашої Церкви в лоні Вселенського Православія, яке, очевидно, в жадній мірі не може бути підрядним. Під кожним оглядом воно мусить відповідати хоч би тому становищу, що його мала в Царгородській Патріярхії Київська Митрополія перед її насильним включенням до Московської патріярхії в 1686 році. Як Церква-Дочка давньої Київської Митрополії, Українська Православна Церква може мати тільки автокефальний статус, себто повну незалежність у внутрішньому управлінні.

Здобуття нашій Церкві поза Батьківщиною прав і привілеїв, що їх мала Київська Митрополія, влегшує факт уневаження Вселенською Царгородською Патріярхією акту підпорядкування Київської Митрополії Московській патріярхії в 1686 році. Уневаження цього ганебного акту було довершене Царгородською Патріярхією в 1924 році томосом (урочиста грамота), яким надавалось автокефалію Православній Церкві в Польщі. За леґальну базу для томосу 1924 року послужило й те, що території, на яких розлягалася духовна юрисдикція Київської Митрополії перед 1686 роком, були у 20-му столітті включені в границі нової Польської держави. Привернення автокефального статусу частині колишньої Київської Митрополії, що опинилася в Польщі, визнали всі патріярхи Сходу та інші автокефальні православні Церкви, крім Московської патріярхії, яка однобічним актом уневзнила томос Царгородської Патріярхії з 1924 року відразу після війни в 1946 році, — очевидно, в догоду великодержавній імперіялістичній політиці Москви.

Коли Царгородська й інші патріярхії Сходу уневажнили акт підпорядкування 1686 року Київської Митрополії Москві та не визнали „нової" автокефалії, що її надала Московська патріярхія Православній Церкві в Польщі в 1946 р., то це дає підставу вважати, що наші заходи для здобуття Українській Православній Церкві належного місця в лоні Вселенської Православної Церкви зустріли б прихильне ставлення, зокрема збоку Царгородської Патріярхії.

Одначе, існують і деякі перешкоди, та ще й з нашого боку. Першою з них є та, що ще й досі не дійшло до об'єднання всіх православних українців у вільному світі в єдиній Українській Православній Церкві, через що й досі не маємо єдиного представництва, яке могло б солідарно виступати назовні. Та, на жаль, час не чекає, обставини стають дедалі скрутнішими, а потреба боротьби й оборони стає яснішою й неодзовною. До цієї оборони повинні стати в першу чергу ті, що вже готові до неї, бо спізнення, як ка-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Василь Маркусь

ПЕРЕД ДРУГОЮ РІЧНИЦЕЮ АРХИЄПИСКОПСЬКОГО СИНОДУ УКЦЕРКВИ

(2)

Драматичні події цього року в УКЦеркві, головно в ЗСА, ще більше змобілізували духовно вірних і священство. В одній з резолюцій мирянського з'їзду, що відбувся в Ню Йорку 19 червня 1971 р., сказано:

„Для заманіфестування і підтримки ідеї помісности та синодального правління нашою Церквою З'їзд постановляє в другу річницю Архиєпископського Синоду в жовтні ц.р. провести Дні Помісности УКЦеркви по наших парафіяльних та деканальних осередках. Цьогорічні відзначення цих Днів мають стати черговою релігійно - національною маніфестацією нашої підтримки Синодові, Верховному Архиєпископові та повним ствердженням змагань за здійсненням помісности і завершення структури УКЦеркви патріярхальним устроєм".

Так само зустріч - наради священиків з Товариства Святого Андрея, що відбулися 11-12 серпня на Союзівці, закликали „Владик і священиків — душпастирів влаштовувати Свята Помісности". Минулого року українські католицькі Владики Канади включилися у ці святкування. Зокрема слід відмітити програмовий заклик Кир Ніля Едмонтонського, який проголосив неділю 4 жовтня 1970 р. Неділею Помісности і закликав до її всенародного відзначення. Також Владики в Америці закликали своїх вірних молитися за Помісну Українську Католицьку Церкву 1 листопада.

Цього року річниця ІУ Архиєпископського Синоду має бути відзначена в неділю 3 жовтня. Нехай цього року ця дата стане Неділею Помісности скрізь по країнах нашого розселення і нехай від цих релігійно - національних маніфестацій понесеться відгомін на рідні землі, де змагається за своє існування підпільна Українська Католицька Церква.

Цьогорічні святкування повинні бути зв'язані із відзначенням 375-ліття Берестейського Собору, який відбувся в днях 16-20 жовтня 1596 року. Саме на тому Соборі частина нашої Церкви об'єдналася із Апостольською Столицею, запевняючи собі самоуправні та помісні права. Цю дату і саму угоду дехто намагається сьогодні забути.. Недавно, без опротестування збоку Ватикану, Берестейську унію „уневажнено" на Московському Соборі і, як це не прикро, у присутності кардинала Віллебранда, який не здобувся на відвагу опротестувати таке „уневаження".

Для нас не важливо, що думають куріяльні чиновники і екуменічні дипломати. Берестейська Унія, як і всі наші змагання за самоуправність, включно з останнім світлим актом — ІУ Архиєпископським Синодом, є для нас, українців католиків, дорогими, рідними, є частиною нашого національного існування і релігійної духовости. Це — наша традиція, яку не сміємо зрадити, як би хто не намагався цим маніпулювати.

Ми сподівалися святкувати другу річницю Синоду і Свято Помісности після відбуття П'ятого Архиєпископського Синоду. Але цього не сталося, і цей факт залишається для нас усіх глибокою раною. Її загоїть лише вістка про скликання такого Синоду та спільне єпископське послання, яке підтвердить дотеперішні наші позиції і намітить нам перспективи кращого майбутнього.

Будемо також святкувати цьогорічну Неділю Помісности, не маючи змоги у себе тут, в Америці і Канаді, вітати Первоієрарха нашої Церкви, Блаженнішого Йосифа, як це ми сподівалися цього літа. Літо 1971 р. могло бути новою хвилею піднесення та висловів відданости його особі, Церкві, яку він очолює, та єдності з Апостольським Престолом. Але цього не сталося, і смуток, жаль та скорбота охопили серця українського Божого люду.

На сторінках „Свободи" (20 липня 1971 р..) д-р Б. Олесницький піддав ідею, щоб ми ще цього року відбули на пошану Блаженнішого, що його ми мали вітати особисто на цьому континенті, „бенкети, які не відбулися". Це — правильна і дуже доречна ініціятива. По всіх осередках, у зв'язку з Неділею Помісности або і в інші дні місяця жовтня, проведімо мовчазні „бенкети, які не відбулися", із символічною участю за порожніми столами... Виявімо ще й ще раз відданість Голові нашої Церкви і заявімо готовість боронити її права, заманіфесуймо солідарність із постановами ІУ Архиєпископського Синоду. Це ми мусимо заявити в обличчі тих труднощів, які має наша Церква. Слід нам пам'ятати слова Верховного Архиєпископа, сказані ним на закінчення Синоду 4 жовтня 1969 року:

„Очевидно, нам ніхто нічого даром не дасть, але ми мусимо самі мозольною працею здобувати. Увесь нарід і всі вірні стоять за нами одною лавою. Справи, які ми вирішили, є для спасіння нашої Церкви. Після ухвал приходить черга на працю і на переводження їх в життя. Дай Боже, щоб ця єдність зростала дальше і Боже Благословення спочивало на ній!"

В цьому дусі повинна вся українська к а т о лицька спільнота відзначити Неділю Помісности, висуваючи як прапорне наше гасло цих святкувань: „Єдність — Помісність — Патріярхат".

З НАШИХ БУДНІВ

ВІДДАНИЦЯ

Я зустрів її в крамниці „Арка", як вибирала-купувала заполоч, тобто нитки до вишивання, марки „ДМЦ". Привітались - похристосувались, бо це було зараз після Великодня.

— Як твої справи, Мартусю? — питаю. — Чую-зачуваю, що їдеш із студентською групою на Україну. Це гарно. Привітай від мене у Львові Стрийський парк і Високий Замок.

— Дякую. А хто вам сказав, що я їду? — перепитала.

— Твоя мама.

— А де ви бачили мою маму?

— Та ще тоді, на концерті Кубанських Козаків.

— Ех, — махнула рукою, — це вже не актуальне. Я змінила свої пляни на цей рік: замість їхати на Україну — виходжу заміж!

— Дуже гарно! Многая літа!.. А як це сталося, що з України вийшла раптом женячка?

— Та... знаєте, як то є: всі мої товаришки з нашого гуртка виходять заміж, то чого мені засиджуватись? Мирося виходить, Маруся виходить, Іванка з Філядельфії вже вийшла, то я не можу залишатися позаду. Україна мені не втече, а хлопець може ще роздуматись та й одружитися з американкою.

— А що ж твоя мама на це каже?

— Мама?.. Ви що, не знаєте моєї мами? Мама плаче і журиться наперед. Те все, що вона вміє: плакати і журитись. Коли я збиралася на Україну, мама журилася, що мене там комуністи вкрадуть і не відпустять додому. Коли ж я сказала, що виходжу заміж, мама вже журиться наперед, що мого чоловіка покличуть до В'єтнаму і там його уб'є перша гостра куля, а я залишуся вдовою.

— А як тато?..

— Тато?.. Тато теж журиться. Він має іншу проблему — фінансову! Подорож на Україну коштувала б, зі знижкою, скажемо, чотириста долярів, а з дарунками сімсот-вісімсот або щось коло того. Ну, а весілля хіба знаєте, скільки коштує?

— Не знаю. Я ще не пробував довідуватись...

— Добре, що не знаєте, бо людина слабого серця може легко дістати серцеву атаку, коли собі усвідомить, як тепер усе подорожіло!.. Але я сказала своїм старичкам, тобто мамі і татові: „Слухайте, вам той бизнес оплатиться: позбудетесь клопоту з хати!" А то вони обоє щовечора посідають та й журяться, щоб мене якийсь хуліган не напав і... той-во, щоб не зачала нюхати конопель, щоб не вийшла за чужинця, щоб не розбилася в катастрофі і так далі. Тепер матимуть святий спокій аж до того часу, поки не підросте моя менша сестра, Ксенька: тоді мій бідний тато зачне возити другу дівку — на Союзівку!

Ікер

РОЗБУДОВУЮТЬ ЧЕРНІГІВ

Історичне українське місто над Десною починає зростати вгору: у центрі Чернігова закінчують будування 10-поверхового торговельного магазину, а поблизу-9-поверхового житлового дому на 250 квартир. „Радянська Україна" з 17 вересня повідомила, що останніми місяцами в місті були закінчені два 9-типоверхові будинки, в одному з яких розмістився „міжміський телефонічний зв'язок, добре обладнаний фотосальон" тощо. З архітектурного боку місто, очевидно, буде спотворене, бо „архітекти Москви, Києва, Риґи і Чернігова спроєктували ряд оригінальних споруд, які будуть збудовані на вулицях" і т. д.

Софія Наумович

З ТУЛЮЗИ ДО РИМУ ПОЧЕРЕЗ „ЗАКУТОК"!

1

Два дні у Тулюзі на відкритті пам'ятника Шевченкові проминули швидко. Суботу 4-го вересня забрала дорога, а неділю різні врочистості, що йшли одна за одною в різних місцях Тулюзи під палючим сонцем півдня так, що на обговорення події не знайшлося часу.

Щойно увечері на терасі готелю, коли паризькі „прочани" посідали в свій поїзд, ми з панством Кульчицькими, які їхали в інші сторони, залишилися до півночі й змогли перекинутися своїми враженнями. Цікавило нас між іншим т в е р д ж е н н я французького професора Еміля Дюрана з 1876-го р. (у його есеї, що появився був у „Ревю двох світів") про Шевченка, яке навів у своїй промові ред. В. Косик:

„Шевченко, — писав Еміль Дюран, — став для українців свого роду палядіюмом, до якого вони звертаються всі водночас . . . Його могила стала місцем прощ... Дуже важко знайти у модерній історії щось подібне до цього відродження, яке порушило глибокі шари численного населення. І даремне шукали б ми деінде такого поета, кому малограмотні ,а то й неграмотні маси віддають почесті, призначені звичайно для святих . . ."

А далі ми взялися переглядати місцеві французькі часописи, які передав нам о. Прийма. З великим задоволенням ствердили, що крім великої статті нашого земляка проф. Андрія Чорного, який, до речі, виголосив промову французькою мовою на відкритті п. н. „Поет Тарас Шевченко та воскресіння України", що її вмістив великий щоденник „Сюд-Уест" 2-го вересня разом із докладною програмою святкувань та світлиною пам'ятника, — появилися теж світлина і програма в тижневику „Ля круа дю Міді" з 5-го вересня, а вже з датою 6-го вересня, „Ля Депеш" принесла широкий репортаж про відкриття п. н. „Площа „Тарас Шевченко" освячує віковy приязнь поміж Францією й Україною". На цій же самій сторінці знаходимо життєпис Шевченка п. н. „Співець волі" та дві світлини: на одній видно пам'ятник і довкола нього українську молодь з прапорами, а на другій — французьких гостей з панями Боді-Дюма й Пащенко посередині та п. Ковальчуком — м а й с т ром церемонії.

Треба підкреслити, що французький автор „Депеші" Ж. Л. подав дуже докладно перебіг свята і закінчив словами з промови д-ра К. Митровича: „Це для Тулюзи щасливий факт, що саме вона перша поставила пам'ятник Шевченкові. Він сам був би щасливий довідатися, що це місто — символ непохитної вірности катарів для волі, — поєднало своє ім'я з його леґендарною славою".

Наш виїзд наближався: панству Кульчицьким до Екс ле Бен на лікування, а мені у напрямі Риму, але з таким розрахунком, щоб спинитися у Кан та відвідати „Закуток' . . .

„З а к у т о к"

Розрахунок був добрий, бо до Кан заїхала я на восьму годину ранку, а ввечері мала безпосередній потяг до Риму. Отож могла провести цілий день у „Закутку", в якому, як довідалася недавно, Іванка Нижник-Винників мала кілька місяців тому серцеву атаку, і їй не вільно було й рукою ворухнути. Та яке ж було моє здивування, коли я, зійшовши з автобуса у Мужен і ввійшовши просто у садок колишньої сільської пекарні, а тепер чудової провансальської віллі, — побачила Іванку при праці.

— То ти така хвора? Ну, дай Боже кожному хворому так виглядати, нівроку! — висловила я своє щире здивування і радість. Життєрадісна, весела, з чудовим виглядом, Іванка не тільки не нагадувала скривленої від болю постаті, яку я залишила навесні, але ще й ліпила на широкому столі якісь нові свої шедеври, не розстаючись із цигаркою. — І далі, бачу, куриш, як швець.

— Це правда! — привітався зі мною маестро Юрко, вийшовши з „печі". — Лікар заборонив ,але вона курить, їй не вільно працювати, а вона ось що виробляє...

— І мені не вільно нічим перейматися, а він мене вічно дратує ось такими „моралами"! Та дайте ж мені врешті робити те, що хочу, до біса!

Ми обоє замовкли, а вона, засміявшись, повернула до мене свій новий твір і відповіла на німе запитання:

— Звичайна баба з півнем!

— А я думала — єгипетська Нефрита, хоч у неї замість високого накриття голови — наша хустка чи очіпок і перемітка. Та яка ж вона шаноблива, монументальна !..

— Е, це ще ніщо! — маестро поставив на високому стільці якусь іншу різьбу. — Що скажете на це?

Я побачила п р е к расно скомпоновану в колі групу дівчат, що уставилися плечима досередини із сплетеними руками та розспіваними обличчями. Гарні, здорові, трохи присадкуваті, на подобу Крукових жінок, — ці дівчата співали з таким захопленням і завзяттям, що я таки зразу вгадала:

— Та це ж гагілки!

— Так, але для французів, які дивилися на незакінчену ще роботу й аж прицмокували, я не могла знайти відповідної назви, тож сказала їм „алилуя". Та вона ще й досі неготова, без кольорів, ще й у печі не була. А все це з нудьги, бо де ж таки: три місяці ні малювати, ні ліпити, ні навіть плести чи вишивати . . .

— Немає лиха без добра! Бачу, що назбиралося у тебе цієї творчої снаги по вінця, коли її так щедро розливаєш на нові речі.

— Та не буду ж я вічно миски та горшки випікати.

Я дістала дозвіл лягти на Іванчин тапчан під оливкою, на який вона тепер і глянути не хоче, і не переставала її випитувати про все, що мене завжди у „Закутку" цікавило.

— Чи задоволена ти зі своєї монографії, яку випустило ОМУА у своїх гарних „Нотатках з мистецтва"?

— Я радше дивуюся, що вони її надрукували!

— Дивуватися треба радше, що так пізно надрукували! Але ж бо вони далеко... Та добре, що автор, д-р Володимир Попович, живе у Бельгії і, приїжджаючи часто, має багато нагод спостерігати твою працю . . . Він, здається, влучно написав, що ти належиш до тих мистців, які „дуже активні, багато творять, маючи природні дані непересічної працездатности, і мається враження, що їм все легко дається: до чого б вони не бралися, дають собі з цим раду. Їхні здібності загально визнані, а швидкістю і в т о р о пністю праці вони дивують публіку . . ."

(Далі буде).

ЗБЕРЕЖЕННЯ МОГИЛИ ГРИГОРА МАЦЕЙКА-ГОНТИ

Буенос Айрес. — У місцевості Янус поблизу столиці 5 років тому було поховано сл. п. Григора Мацейка, бойовика-підпільника ОУН. Як сказано в тижневику „Українське Слово" ч. 26/1971, він „сповнив геройський чин, згідно з наказом ОУН". За аргентинським законом, тіло на цвинтарі спочиває 5 років, а потім його або переносять до гробниці-пам'ятника, або ж — коли такої нема, спалюють у крематорії. Три роки тому в Буенос Айресі постав Комітет для збудування гробниці-пам'ятника, під головуванням Василя Косюка. Комітет зібрав трохи грошей і за них закупив площу під гробницю, а до громадянства звернувся з закликом, особливо до членів ОУН, щоб вони надсилали чеками в зареєстрованих листах своїх жертви на будову. Слати на кооперативу „Фортуна", вулиця Солер ч. 5039 в Буенос Айресі.

ПЕРЕД СОБОРОМ УПЦЕРКВИ В ЗСА

(Закінчення зі стор. 2-ої)

же народна мудрість, може бути смерті подібне.

Коли йдеться про Українську Православну Церкву в ЗСА, то для справи об'єднання вона віддала багато щирого труду й чимало матеріяльних засобів. Те, що наш труд не дав бажаних наслідків, не повинно знеохочувати до дальших заходів, а, навпаки, має посилити й помножити ті заходи, зокрема ж у напрямку запевнення Українській Православній Церкві можливостей її існування в майбутньому. У цьому обов'язку міститься й завдання здобути нашій Церкві гідне їй місце в лоні Вселенського Православія. З д і й снення цього обов'язку вважаємо за передумову успішного виконання інших.

Проте, годі самій Українській Православній Церкві в ЗСА бути репрезентантом усіх існуючих тепер українських православних юрисдикцій. В дії ширшого маштабу назовні повинно діяти більш поважне представництво, яке промовляло б в імені більшої кількости організаційно об'єднаних православних українців поза Україною. На сучасному етапі таке представництво можуть спільно дати тільки дві наші митрополії, а саме: УПЦ в ЗСА і УАПЦ на чужині, які творять одну фактичну цілість і мають спільне ієрархічне очолення. Легко можна довести й до формального акту, коли наш цьогорічний Собор поважно поставиться до постанови Собору УАПЦеркви з 1969 року про конечність покликання до життя спільного собору українських православних єпископів. Знаємо, що цю конечність не усвідомили ще всі наші єпископи, але це аж ніяк не звільняє єпископів згаданих вище двох митрополій від обов'язку створити спільний Собор Єпископів, спочатку хоч би для цих двох митрополій. Треба вірити і сподіватись, що наш Собор винесе в цій преважній справі вповні позитивне рішення. Спізнитись із таким рішенням це означало б знесилити нас, а ворожі Українській Православній Церкві чинники ще дужче заохотило б до ще більшого наступу на неї.

Очевидно, поза цією дужу важною проблемою існують ще й інші, тісно пов'язані із внутрішніми біжучими потребами УПЦеркви в ЗСА. До них у першу чергу треба зарахувати справу недостачі священиків, як і конечність збільшення числа єпископів. Окрему увагу Собор повинен присвятити і питанню релігійної обслуги вірних у країнах Південної Америки. Вважаємо, що цю обслугу можна вдосконалити, встановивши окрему Південно - Американську Єпархію, юрисдикція якої охоплювала б усі країни в тій частині Америки.

Справі підготови священичих кадрів і, зокрема, справі належного матеріяльного забезпечення священика Собор повинен п р и д і л и т и окрему увагу і поважно застановитись над прагненням (а може й конечністю) мати в ЗСА окрему духовну школу. До дуже поважних проблем треба зарахувати ще й такі, як активізація мирян у поточному житті Церкви і піднесення релігійної свідомости серед молоді та зміцнення її відданости Українській Православній Церкві. З тим тісно пов'язана дальша видавнича діяльність Церкви, яку, з огляду на молодь, треба вести двома мовами, себто і місцевою мовою нашого поселення.

З виконанням цих і багатьох інших завдань, що стоять перед Церквою, тісно пов'язані її фінансові спроможності. Треба пам'ятати, що живемо і діємо в державах, де Церква відділена від них. У зв'язку з цим увесь тягар забезпечення Церкви всіма засобами спочиває виключно на її вірних. Крім того, треба пам'ятати, що перед нашою Церквою в ЗСА стоять ті самі завдання, що й перед іншими, далеко багатшими від нашої числом парафій і вірних. Тим часом визначені попередніми нашими соборами норми складок на загальні потреби Церкви ось уже понад десять років залишаються на тій самій висоті, хоч матеріяльне життя в усіх галузях подорожчало. Для прикладу треба згадати, що винагороду працівникам Консисторії на протязі останніх десяти років прийшлося піднести майже на 50%. Але й далі висота цієї винагороди не є задовільною й заохочуючою до праці в керівних установах нашої Церкви.

Життя Церкви многогранне і кожний новий день вимагає від неї посилення діяльности в інших галузях. Вже тепер провід Церкви стоїть перед необхідністю збільшити число працівників у центральних церковних установах. Досі ми користали з людей доброї волі, котрі вже у ході праці здобули досвід та задовольнялися скромною винагородою. Та вже в найближчому часі ми повинні побільшити число працівників людьми з більшими кваліфікаціями, а по змозі і з високою освітою. Всі знаємо, яку винагороду одержують люди на приватному ринку праці в ЗСА. Пропонувати кваліфікованим людям менше, це значить — заздалегідь резиґнувати з них.

Крім того треба пам'ятати й те, що люди неохоче працюють на периферіях, відділених від більших людських скупчень. Заохотити ж людей до праці в Бавнд Бруку в головному можна тоді, коли забезпечимо їх у догідне мешкання. Розуміючи й болюче відчуваючи цю потребу, саме тепер Консисторія докінчує побудову будинка, що його подаровано нашій Церкві і перевезено на терен Осередку. Водночас Консисторія старається придбати три будинки, що їх від основного нашого земельного масиву в Бавнд Бруку відділяє тільки дорога.

Як бачимо, все вище перелічене владно вимагає від Собору якнайглибшого перегляду наших фінансових спроможностей та створення такої фінансової бази, яка дала б Церкві змогу збагатити її життя і посилити її творчу діяльність. Сподіваємось, що цьогорічний Собор нашої Церкви присвятить і цій дуже важній справі якнайбільшу увагу.

Дай же, Боже, щоб учасники Собору відчули всю глибину відповідальности та почесність наложеного на них Церквою обов'язку, а Дух Святий хай надхне їх до якнайбільш усердного діяння, яке у наслідках було б Богові угодне, а Українській Православній Церкві корисне і пожиточне!

(„Українське Православне Слово", жовтень 1971 року.)

Видано збірку про молодь Дніпропетровська і „Український Вісник" ч. 4

(Закінчення зі стор. 1-ої)

у видаваних українською мовою партійних дніпропетровських газетах, в яких підсудних і їх прихильників визначено,як „наклепників", „зрадників" тощо. У в-ві „Сучасности" появився востаннє також повний текст 4-ого числа широко відомого вже з повідомлень і передруків в українській еміграційній пресі поширюваного в Україні захалявного „Українського Вісника". Друковано це видання ротапріентним способом як дослівний передрук із машинописного оригіналу і попереджене воно портретами Алли Горської, що їй присвячений цей четвертий випуск „Українського Вісника" та Валентина Мороза, що був засуджений в листопаді 1970 року на 9 років ув'язнення і 5 років заслання. На зміст цього випуску „Українського Вісника" склалися матеріяли про трагічну смерть Алли Горської, про ганебне судилище в Івано-Франківську над Валентином Морозом разом із протестами проти жорстокого вироку та відгуками, його в літературній творчості, як також матеріяли до днів Василя Симоненка із передруком його заборонених творів і виступів літературних критиків І. Світличного, Є. Сверстюка й І. Дзюби на вечорі присвяченому пам'яті В. Симоненка. Завершується цей випуск Хронікою подій в Україні, що про них не інформує совєтська преса, і продовженням списка політ-в'язнів українців, які перебувають в тюрмах і концтаборах СССР. Набувати обидва ці видання можна в книгарнях або замовляти у представника В-ва G. Lopatynski, 875 West End Avenue, Apt. 14B, New York, N.Y. 10025, USA. Ціна „Молоді Дніпропетровська" — 1.00 дол., ціна „Українського Вісника ч. 4" — 1.50 дол.

Нова платівка з одноособовими дуетами і тріями

Недавно появилася на музично-платівковому ринку цікава й вартісна українська платівка „Було колись" —видана українською звукозаписною студією „Муза", а наспівана знаним українській громаді зі своїх виступів, бас - баритоном у супроводі бандури артиста Романа Левицького.

Платівка має дуже добрий добір пісень українських композиторів, а також оригінальні пісні-артиста, наспівані як соля, дуети і трія. Альбом цікавий тим, що дуети і трія співає одна й та сама особа. Очевидно, що такої штуки неспроможний ніякий співак зробити на концерті, але в модерній звукозаписній студії таку техніку тепер застосовується.

Якраз тому, що такий дует чи тріо співає один і той самий співак, виходить дует чи тріо чи трьох співаків із індентичним тембром голосів, що зливаються в одну незвичайної краси вокальну музичну цілість. Слухаючи платівку, вас вдаряє перш за все незвичайно чиста й виразна модерна техніка звукозапису. Ви маєте враження, що співак сидить зараз таки поруч вас і ви чуєте виразно кожне його слово, кожню голосівку й шелестівку, кожну найніжнішу експресію. Коли додати до того що й бандура награна двічі чи тричі до тієї самої пісні, набирає такої повности і багатства звуку — тяжко повірити, що все те виконує тільки одна й та сама особа.

О. Граб

ОЖ ОЧСУ В ГАРТФОРДІ ВІДЗНАЧИТЬ 5-РІЧЧЯ

В суботу, 30-го жовтня ц. р., вечером, Відділ Об'єднання Жінок Оборони Чотирьох Свобід України заплянував окремою імпрезою відзначити 5-ліття своєї діяльности. Для підготовки цих святкувань покликано окремий комітет, зложений з управи та інших членкинь Відділу. Крім доповіді, передбачена різноманітна мистецька частина із виступами місцевої молоді. Щоби збагатити програму вечора, запрошено до участи відому зі своїх гумористичних виступів бувшу активну членкиню нашого Відділу п-ню Іванку Климовську з Філядельфії. (Н. П.)

УКРАЇНСЬКИЙ КОНҐРЕСОВИЙ КОМІТЕТ АМЕРИКИ
ВІДДІЛ у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ, Па.

у глибокому смутку повідомляє Українське Громадянство, що по довгій та важкій недузі помер у шпиталі в середу, 22-го вересня 1971 року

св. п.
Інж. ТИХОН ТЕЩУК

народжений 17-го червня 1895 р. в Кам'яно-Подільській області, Україна, зразковий громадянин, відданий народний трудівник, член численних українських організацій і товариств, секретар 422-го Відділу УНСоюзу, делеґат на конґрес УККА та Конвенції УНС, довголітній референт та голова Комітету Українського Народного Фонду — Відділ УККА у Філядельфії, Па.

ПАНАХИДА буде відправлена в неділю, 26-го вересня 1971 р. о 8-ій год. веч. в похоронному заведенні Насевича при Tabor і Front вулицях.

ПОХОРОН відбудеться в понеділок, 27-го вересня 1971 р. з Православного Катедрального храму св. Володимира о год. 9:30 ранку на цвинтар в Савт Бавнд Бруку в Ню Джерзі.

Українську Громаду просимо взяти участь у похороні, та жалібній Родині висловлює щире співчуття

УПРАВА ВІДДІЛУ УККА
у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ, Па.

ГОЛОВНА УПРАВА ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ПРАВОСЛАВНИХ СЕСТРИЦТВ у США
запрошує Парафіяльні Сестрицтва та Українське Громадянство на

ПАНАХИДУ
В 26 РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

св. п.
ЛЕСІ ІВЧЕНКО

Панахида буде відправлена
в неділю, 26-го вересня 1971 року
після Служби Божої о год. 11:30 рано
на ПРАВОСЛАВНОМУ УКРАЇНСЬКОМУ ЦВИНТАРІ
в БАВНД БРУК, Н. Дж.

В ДЕСЯТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого МУЖА, ТАТА і ДІДУСЯ

бл. п.
ВАСИЛЯ ВОЛЯНИКА

замість квітів на могилу, жертвують
на „ЦЕРКВУ в ПОТРЕБІ" 40.00 ДОЛ.

дружина: АННА
доньки: ОЛЬГА ДЕМ'ЯНЧУК з мужем БОГДАНОМ і дітьми: ДАРІЄЮ і АНДРІЄМ
МИРОСЛАВА ГОЛУБЕЦЬ з мужем ЗЕНОНОМ і сином ЛЕВКОМ
син: ОЛЕГ з дружиною ГВЕН і дітьми: ЄВГЕНОМ, СЕМЕНОМ і ВІРДЖІНІЄЮ

На свіжу могилу Анни Будки-Оришкевич

10-го червня 1071 р., по довгій і тяжкій недузі, на 64-му році життя померла Анна Оришкевич, дружина о. Івана Дионізія, пароха церкви Пр. Діви Марії у Клівленді, матері д-ра Юрія і синової Мирослави, сестри п. Наталки Андерс, та бабці Юрчика і Тарасика.

Сл. п. Анна народилась дня 31-го серпня 1907-го р. в Добромірці, Збаразького повіту, Україна, в селянській родині Луки і Тетяни Будків. До початкової школи ходила в родинному селі, а до гімназії в Тернополі і Львові (Сестер Василіянок), де в 1927 р. здала матуру. Після закінчення середньої школи відбула однорічний педагогічний курс, а опісля також торговельний курс для абітурієнтів — у Львові. У 1932 році вийшла заміж, шлюб давав її стрийко, перший єпископ Канади, сл. п. Кир Никита Будка, що помер як мученик христовий на засланні у Казахстані, 1-го жовтня 1949 р.

Місцями перебування молодого подружжя були сотрудництва і парохії: Терпилівка і Добромірка — Збаразького повіту, Пітричі — Золочівського повіту, і Куровічі — перемишлянського повіту. У 1938 р. прийшов на світ одинокий їхній син Юрій, потіха матері. В 1944 р. почалась еміграція. Треба було залишати парохію й їхати в невідоме. Переїхавши почерез Лемківщину і Словаччину опинилися в Німеччині, спочатку в Дінґольфінґу, а пізніше у Реґенсбурґу, звідки у 1949 р. переїхали до Америки. Тут сл. п. Анна перебувала з о. Іваном на парохіях у Лейтроб, Па., Вілінґу, Вест Вірджінія, і останньо у Клівленді, де закінчила свою жеттьову мандрівку. Похорони Покійної відбулися з парохіяльної церкви Клівленд-Схід на український цвинтар, у понеділок 14-го червня 1971 р., при участі кількох священиків і численного круга друзів, знайомих, парохіян та опечаленої родини. На цвинтарі Покійну прощали: д-р Мичковський, д-р проф. Пап, та п. С. Якимцов, підкреслюючи заслуги Покійної Анни як доброї матері й української патріотки. У всіх відправах у похоронному заведенні, в церкві і на цвинтарі співав чоловічий хор „Дніпро", під дир. Е. Садовського.

Сл. п. Анна, або як її родина звала Нуна, була спокійної вдачі. Добра мати й дружина, що жертвенно допомагала мужеві у веденні парохії. Тішилася великою симпатією й пошаною у парохіян; любили її друзі і знайомі за щирість, простолінійність та почуття гумору. Інтеліґентна, мудра, чесна, справедлива та примірна українка, і в тому напрямі виховувала свого сина Юрія та працювала для парохії. У всіх вичислених парохіях вложила багато праці на освітньому і виховному полі. Разом з о. Іваном організувала і проводила церковними хорами, а своїм вродженим тактом зуміла притягати й заохочувати співаків до праці. В парохіях організувала жіноцтво, збирала жінок у себе та разом з ними вишивала церковні ризи, чи хоругви. Українську вишивку у занедбаних селах підносила на перший плян, вказуючи на її мистецьку вартість.

В тяжкі часи большевицької і німецької окупації вчила у школі, і вщеплювала в дітей знання та любов до свого народу. Була заанґажована в українському жіночому русі в Союзі Українок і Об'єднанні Жінок на еміграції. Була ревна в кожній праці, одверта і завзята в постановах, та послідовна у своїх переконаннях. Маючи, сама добрий голос, в останні роки заступала дяка у всіх церковних відправах. Співала все напам'ять, бо Всевишній ще досвідчив її тим, що стратила зір. Тим лишила добру пам'ять у парохіян, які перейняли від неї правильний церковний напів.

До кінця життя заховувала подивугідну рівновагу духа, була свідома й живо інтересувалась долею нашої Церкви. Всі болі й терпіння переносила зі спокоєм, помужньому довгі роки аж до останньої хвилини свого життя.

Відійшла, залишаючи у великому смутку свого чоловіка, сина й синову, внуків, сестру, численну родину в Америці й Україні, друзів і парохіян.

Петро Олеський

До Канади втік совєтський моряк Кордаков

Торонто.—Шпитальний лікар, до якого привезли совєтського моряка, політичного втікача на призвіще Кордаков, сказав, що той втікач мав виключне щастя, що залишився живим. Моряк Кордаков віддавна мріяв вирватись на волю з СССР і кинувся з совєтського риболовного судна у море поблизу острова Тасу Савнд, біля берегів Британської Колюмбії. „Український Голос" з 15 вересня розповідав, що моряк добрався до берега після тригодинної боротьби з бурхливим морем, але берег виявився дуже високим і стрімким, і він, раняючи ноги й руки, на нігтях все таки видерся нагору, подолавши 600-стопову висоту. Звідти він побачив далеке рибальсе канадійське селище, але не міг іти босими розбитими ногами по камені й пустився знову пливти, будучи вже напівголим. Надранок його випадково зауважили в морі мешканці, біля островів Квін Шарлот.

Канадійські власті офіційно „заарештували" матроса Кордакова й відвезли до лікарні. Він попрохав права на політичний притулок, через канадійців, які живуть на тому острові й володіють російською мовою. Однак, треба зачекати на офіційного перекладача.

УСК Ню Йорк розпочав новий сезон 1971-72

Б. В. Ґоттше — УСК Ню Йорк 0-0

УСК: Е. Кофі — Ю. Шмага, Дж. Йонґ, Р. Гамілтон — Ю. Слободян, Ч. Мек Кулі, А. Мицак — С. Коваленко, (Ю. Луцький), Б. Дзедзіць, В. Мфум, С. Самко, (С. Гавран). Менаджер: В. Гивель. Метрополітан Оваль, Маспет, Л. Й. Глядачів 1,200.

Перша дружина УСК-у, яка виступила до перших змагань у групі „Великої Чотирнадцятки" Німецько-Американського Футбольного Союзу, відзеркалювали програму теперішньої Управи: віддати місце в дружині якнайбільшому числі українських змагунів і рівночасно задержати дружину здатну до завзятих боїв у „Великій Чотирнадцятці", дружини якої за останніх двадцять років здобули чемпіонат ЗСА одинадцять разів. На всіх тринадцять дотепер зареєстрованих змагунів — сімох з них — є українці. Вісь дружини творить чвірка Кофі, Йонґ, МекКулі й Мфум, яких УСК випозичив минулого літа професійному клюбові Ню Йорк Космос. Маючи на увазі таку програму Управи, перші змагання були особливо важливими. Проти дружини Ґоттше, яка в більшості складається з добрих молодих змагунів, УСК себе зовсім оправдав. Перша половина була вирівняна. На початку другої половини Ґоттше мали період полевої і нагодової перевзги. Кофі на воротах УСК-у знівечив наміри противника в блискучій формі. В середині другої половини стріл Мфума перейшов воротну лінію, але суддя не признав ґоля. Лінія нападу УСК-у потребує підсилення. Управа УСК-у робить старання в тому напрямі. Також на днях має повернутися з Бельгії правокриловий Осип Щудло, що означає поважне підсилення.

Резерва УСК-у програла до резерви Ґоттше 2 : 4. На воротах в резерві УСК-у грав, Стефан Атаманчук — теперішній голова УСК-у. Вибір молодої людини на цей важливий і відповідальний пост дальше підкреслює нову і правильну програму клюбу.

В суботу, 25-го вересня УСК розіграє домашні мистецькі змагання проти Eintracht S.C. Грище: Метрополітан Овал. Початок: 4.30 по пол. Передзмаг резерв год. 2.45 по пол.

Роман Лисняк

ДЕСЯТИЙ ТЕНІСОВИЙ ТУРНІР КЛК ЗА ЧАШУ Д-РА РОЖАНКОВСЬКОГО

Карпатський Лещетарський Клюб в Ню Йорку влаштовує в днях 2 і 3-го жовтня ц. р. на кортах Оселі УНСоюзу Союзівка тенісо-клюбовий турнір (в групі чоловіків) за мандрівну чашу д-ра Ярослава Рожанковського. Жінки і юньйори змагатимуться за нагороду КЛК. Початок турніру в суботу, 2-го жовтня, год. 10.00 рано. В тому самому часі відбуватиметься на Союзівці товариська осіння зустріч Т-ва Українських Інженерів — Відділ Ню Йорку і східних стейтів. Чашу д-ра Я. Рожанковського досі здобули: Зенон Маякевич (1970), Михайло Шиян (1969), Зенон Матківський (1968, 1967, і 1966), Іван Дурбак (1965 і 1964) та Віктор Герлинський (1963 і 1962).

РОБ

ТУСМ В АРГЕНТИНІ

Буенос Айрес. — Товариство Української Студіюючої Молоді ім. Миколи Міхновського, ТУСМ, брало в Буенос Айресі участь, спільно з іншими організаціями, в проведенні демонстрації в обороні прав України та на захист безпідставно вдруге засудженого Валентина Мороза. Було проведено акцію писання листів до генерального секретаря ОН У Тана: ТУСМ з Буенос Айресу вислав 250 таких листів, з підписами багатьох громадян, ТУСМ із Апостолес вислав 20 і ТУСМ із Пасадас — також 20 листів.

ДАР ВДОВИ НА ЦЕРКВУ І УСТАНОВИ

Рочестер, Н. Й. — У 10-річчя смерти свого чоловіка вдова Христя Шиш передала на будову нової православної української церкви в Рочестері 100 дол., на потреби Державного центру УНР 35 дол. та на інші установи й пресу, разом 157 долярів, про що повідомила „Мета" ч. 9/1971.

Розбудова Оселі СУМА

Вже від довшого часу, на великій Оселі Спілки Української Молоді біля Елленвіл, відчувалось брак великої, репрезентативної залі для культурних розваг молоді і старшого громадянства, зокрема під час великих Здвигів та Злетів СУМА.

Останніми роками стан старшого членства Спілки, т. зв. „дружинників" подвоївся і стара „шопа" із своєю „залею", ані не могла задовольнити потреб молоді, ані не була окрасою Оселі.

Весною ц. р. заходами Головної Управи покликано Будівельний Комітет, який разом із Зарядом Оселі, під проводом В. Костика взялись інтенсивно до праці. Розібрано колишню стару шопу і за проєктом архітекта Л. Калинича рішено побудувати великий репрезентативний дім, в якому буде заля із сценою на 700 місць, та кількома меншими приміщеннями для вигоди молоді і гостей.

Після довгих старань із стейтовими чинниками, одержано дозвіл на будову. По довших переговорах з українськими будівельними фірмами, підписано контракт будови із фірмою п. Іванкова з Пассейку.

Контракт будови дому підписано в дні 16-го вересня 1971 р., а від Головної Управи контракт підписали: голова — мгр Е. Гановський, секретар — Г. Цебрій, і фін. реф. — М. Климко.

Праця розпічнеться ще у вересні, щоб до зимових місяців закрити бетонові споруди і коли дозволить добра погода піднести стіни і дах.

Будівельник, п. Іванків є член СУМА, загально шанований в українській громаді, а п. Л. Калинич, — архітект, який зробив проєкт будинку і матиме нагляд над будовою, дають запоруку, що Оселя СУМА, збагатиться ще одним здобутком, а це — великим і гарним будинком для потреб і вжитку української молоді і українського громадянства.

Г. Ц-ій

„УКРАЇНСЬКОЮ МУЗОЮ НАТХНЕНІ"

В Україні вперше опубліковано збірник-антологію давньої польської поезії тих поетів, які перебували в Україні й писали на українські теми українською мовою. Антологія зветься „Українською музою натхнені". Найбільше там творів польських поетів з 20-50-х років минулого століття. „Культура і Життя" з 29 серпня сповіщала, що серед вміщених у збірнику — „ліричні поезії Томаша Падури, байки Яна Комарницького, близькі до народної творчости пісні Антона Шашкевича, вірші на українські теми Богдана Залеського, Павлина Свєнціцького та ряду інших авторів".

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

НЕДІЛЯ, 26-го ВЕРЕСНЯ 1971 р.

ТРЕНТОН, Н.Дж. Місячні збори Т-ва Запор. Січ — 245 Відд. о год. 2-ій попол. в залі Укр. Правосл. Церкви св. Тройці, 824 Adeline St. Проситься чл. прибути. — М. Голінко, предс., М. Мартиненко, секр.